

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előfizetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Dr. Kriszt Béla
főszerkesztő.
Bárvárth Gyula.
felelős szerkesztő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Az iparfejlesztés.

A nyugati civilizáció hullámcsapásai már átcsaptak a Kárpátok bércezes falain és hála Istennek, mi is uszunk az árral. Egy kicsit még ügyetlenül, el-elfogyó lélekzettel, de kétségtelen sok jó igyekezettel.

Azonban, hogy teljesen benne volna nemzeti életünk a nyugat nagy áramlatában, azt a legmértvebb tulás sem állíthatja. A maradiság romjaira még sok követ kell összehordanunk, hogy fölötte nemzeti életünknek erős, sziklaszilárd épülete emelkedjék.

Azok a mozgató erők, a melyek a nyugat nagy nemzeteit a fejlődés útján előbbre viszik, nálunk még szétforgácsolódnak az eszmék, ötletek zürzavarában. Mi még jórészt az ösztönök korát éljük, akár a gyerek, a ki ítélet nélkül, de természetfölöttinek tetsző helyes érzéssel kerüli a veszedelmet, a melynek nagyságát, mértékét valójában nem is ismeri.

A világ nagy gazdaságában ez az ország eddig pusztá raktár volt, a melynek ajtaján megrozsdásodott a zár. Össze volt hordva benne minden, a mi vagyont, értéket jelent, de felhasználni azt, gyümölcsöző ellenértékét keresni, senki sem tudta. Itt az ideje végre, hogy felpattanjanak a berozsdásodott záruk!

Közéletünk kiválóbb faktorai nyitogatják már az ajtókat. Rajta hát, hadd járják be ezt az elmaradott hazát a nyugati kultúra friss, ujtó áramlatai, frissüljön fel benne nemzeti, államgazdasági életünk: európaisodjunk!

Az új kor boldogulási feltételeit jellemzi, hogy az állami lét szenzibilitása a közgazdasági kérdések felé hajlik. A közélet széles küzdőporondján nehéz fegyverzetben vonulnak fel a közgazdasági érdekesoportok képviselői és nehéz harcokat vívnak egymással.

Jól van ez így. A harc az életoz az erőket s a küzdelem ezer izgalma nélkül eltespednének.

Az utóbbi évek harci lármájában

egyre erősbülő vészkiáltásként hangzik minálunk az ipar tespedése. Európai fogalmak szerint magyar iparról szó sem lehet s ennek a szomorú beismerése nyomán életre kel immár az ösztön: fejlesszük a magyart ipart.

Hogyan? Miként? Nehéz kérdés ez s a feleletet hiába keressük a külföld iparfejlesztési munkájában. Más feltételek azok, a melyek mellett iparunkat a fejlődés útjára terelhetjük, mint a külföldé. Külön nemzeti politikánk karaktere szerint kell ezt a fejlesztő munkát kiépíteni.

Az ipari foglalkozással egyidőben és egyszerre a munkásbajokat is orvosolnunk kellene.

Az ipar fejlesztés munkája a maga fokozatos haladása útján egyenes arányban áll a munkaerő igénybevételével, úgy a kisiparnál, mint a nagyiparnál. Ime az iparfejlesztés egyik fontos, nagyjelentőségű konzekvenciája. Szociális nézőpontjai vannak tehát a mi perspektívánkban az iparfejlesztés munkájának.

Erdőn jártam.

Erdőn jártam, megkérdeztem
A sutgó falevelet,
— Lombos erdő azt felelte:
Boldog lesz az élted veled.

Mezőn jártam sirva mondtam:
Hátha szavát be nem váltja? —
— Nyíló virág azt felelte:
„Te vagy üde, te vagy álma!”

A kis patak csak azt mondja:
„A könyvet is érted ontja,
. . Azt ragyogja a csillagpár,
„Lelke mindig tenálad jár!”

Susogj erdő a rózsámról!
Virág, patak regélj róla,
Rezgő sugár ringasd-ringasd
A lelkemet szép álomba!

Peti Sándor.

Egy vén gyerek.

Ira: *Gottier Lajos.*

I.

Gyuray Bálint ott lakik születése óta a falu végén, abban a rozoga vén kastélyban, a melynek kapuja fölött a moh már régen belepte a családi czimert és a melyben apja, nagyapja s még számos őse született és meghalt.

Mikor Gyuray Ádám is megtért őseihez, fia Bálint egyedül maradt a sok szobában, a hol a régi családi arczképek kísértetiesen bámulnak le a falról, a vén családi butorokra, a színhagyott virágu szőnyegekre.

Bálint akkor még csak amolyan serkedező bajuszu fiatal legény volt. Csakhogy azóta a vén lábas óra az ebédlöben — a mely olyan rekedten ketyeg és fáradtan, hörgöve lélekkzik, mielőtt ütne — sok boldog és boldogtalan időt jelzett ott az aranyozott virágu szőnyegekre.

Akkor még a vén Zsuzsi is „javakorbéli” menyecske volt, kint a konyhán. Ma már hajlott a dereka és szürke a haja. De azért most is harsány hangon szidja a töb-

bi cselédet, ha rossz kedvében van (a mi nála gyakran előfordul) és talpon van napestig, felügyel mindenre, süt, főz, takarít, mos, vasal az „urfira”, a kinek itt-ott már egy-egy ezüst szál csillámlik tömött fekete bajuszában.

Pedig még nem olyan idős. De hát falusi ember, a ki keveset forog női társaságban és nem sokat ad magára, hamar vénül.

Összes hölgytársaságát két nő képezte. Az egyik Mari néni, édes apjának testvére, Jávay főszolgabíró özvegye. Ott lakik közel hozzá, abban a sárgára meszelt, zöld kapus házban. Ruhaszekrényéből száritott rózsaszírom és levendula illata áramlik, a mikor vasárnaponként előveszi onnan ósdi, fekete selyem ruháját és Izabella-szinü, rojtos, selyem mantillját, hogy templomba menjen.

Tetőtől-talpig selyemben, fekete bőrkötésű öreg imádságos könyvvél kezében, a melynek belső tábláján egész geneológiája van följegyezve a Gyuray-családnak, így jár Mari néni a kis falusi templomba, már több mint negyven éve, a mikor először választották meg az urát szolgabírónak a gyurái járásba.

Az ipari feldolgozásnak régi, hogy úgy mondjuk eredendő bűnét kellene expiálni. Nyersterméneinket eddig feldolgozásra jórészt a külföldnek engedték át. Az idegen áru aztán feldolgozatlan, szörnyű árakon vándorol vissza. A nyerstermének feldolgozása történeljé ezentul idehaza. Óriási tökenyereséget jelentene ez s az ipari élet élénkségét is fokozná. Példát hozunk fel. A gyapjút idegenbe viszik tőlünk. És ugyanezt a gyapjút posztónak feldolgozva lehetetlen áron vesszük meg aztán. S így van ez minden nyerstermékünkkel.

A gyáripárnak az östermeléssel kapcsolatban kellett volna haladnia. A nyersanyagkivétel azonban eddig oly nagy volt, hogy a gyáripár mit sem fejlődhetett mellette. Hogy most már az iparfejlesztés munkájához rendkívüli eszközök kellenek, az kétségtelen. Sok mulasztást kell helyrehozni. Tömerdek energiával kell küzdenünk iparunk fejlesztésén, mert különben boldogulásunk legjelentősebb alapfeltételét romboljuk szét. Csak erős, rendkívüli és okos munka árán lehetünk benne a világ nagy piacában, de nem úgy, mint eddig: raktáraképen a felhalmozott, de feldolgozatlan értéket jelentő anyagnak, hanem mint tényezője a nyugati világpiacnak.

— *Hírek a városházáról.* A képviselőtestületnek a hó 5-én tartott rendkívüli közgyűléséről röviden a következőkben számolunk be.

— Az előadói javaslat egyhangú elfogadása mellett, elhatározta a képv. testület,

Azóta sokszor kellett elővenni a fekete imádságos könyvet, hogy belejegyezze a különféle örvendetes és gyászos családi eseményeket, a melyek váltakozva, olyan sűrűn fordultak elő életében, egész addig, a míg teljesen magára maradt. Oda künn, a faluvégi kis temetőben pedig egy egész sor sírhant keletkezett ezalatt, jelezve elköltözött szeretteinek nyughelyét . . .

Most már senkije, senkije sincs, csak Ilonka, szegény árva leány, valami távoli rokonféle, a kit egész kicsi korában vett a házához Mari néni, a mikor az urát is eltemette négy gyermeke mellé. Kellott neki valaki, a kire meleg szive egész szeretetét pazarolja. S az az édes, szép, szöke gyermek, a kiből azóta viruló hajadon lett, úgy rátermett arra, hogy szeressék! Teljesen megérdemelte ő a Mari néni nagy szeretetét.

— Neked hagyom mindenem. Hisz Bálintnak úgy sem kell. Neki van miből megélni. S még hozzá, aglegény!

Igy, Mari néni, mialatt Ilonka pirulva járt-kelt a szobában. Bálint meg ott ült Mari néniel, a nagy asztalnál, jól eső nyugalommal fogyasztva a friss tepertős pogácsát,

hogy a Szigetvár-hoboli ut kiépítésére megszavazott 50 igás és 100 kézi napszámmal együtt 300 koronával megváltja, s eként a 200 K. pénzbeli hozzájárulással együtt 500 koronát ad, mely összeget folyó évi október hó 1-én a községi közmunka pénztárából a megyei pénztárba befizet. Egyszersmind kijelenti a képv. testület, hogy az említett hozzájárulást a Szigetvár-drávafoki utra megszavazott összegbe annak idején betudja. A készpénzbeli megváltás azért vált szükségessé, mert a beálló szorgos munka időben a természetbeni napszámok leszolgáltatása akadályokba ütköznek.

Az ártézi kut rendbehozatalának ügye ég és föld között lebeg, mint Mohamed korporsója. És csak azért mert a héten a megye részéről egy kiküldött mérnök méregetett az utczán. Ezért a csőerősítést és a medence beszerzését függőben tartják, mert mint szeretik hinni, a megye talán megembereli magát és megcsináltatja a vízvezeték ki a kórházba. Ejnye be jó volna.

E két fontos tárgy után már csak települési, illetőségi ügyek tárgyalása következett.

Jókai meghalt.

Villámgyorsasággal terjedt a megdöbbentő gyászhir, hogy Jókai Mór a költő és író a magyar és világirodalom egyik legendás alakja meghalt.

Sötét gyász borult az egész országra!

Az ember millióinak szive feldobban s lelke bele zokog a tavaszi levegőbe. E siralmas zokogásban mennyi fájdalom! De nem is csoda, mert a magyar nemzet költőkirálya halt meg. Ő nincs többé! Magához vette a mindenható, ki nagy kort adott neki. Magához vette a magasságos Isten ki sze-

a mivel Mari néni és Ilonka felváltva kínálgatták.

Mert Ilonka volt a másik, a ki Mari néniel együtt képezte a vén gyerek összes hölgytársaságát.

II.

De azért nem kell azt gondolni, hogy Gyuray Bálintnak valami szomorú, örömtelen élete volt. Világért sem. Gyakran együtt mulatgatott a vidék gentry uraival, a kik felkeresték őt a vén kastélyban.

S olyankor nagyokat ittak és pajkos nótákat énekeltek, miktől a vén Zsuzsi egyre hanyta magára a keresztet a konyhában. A füstös családi arcképek pedig még merevben bámultak maguk elé.

Egyszer csak levele jött Bálintnak a fővárosból. Másik nagynénje, édesanyjának testvére, özvegy Tatáros Boldizsárné ő méltósága irt. Azt közölte vele, hogy fűdőre való utaztában utba ejti Gyurát és pár napot tölt az ő kedves öcsésénél.

Meglepte őt a levél. Kicsit zavarban is volt és sokat tanakodott fölötte.

Aztán Zsuzsival tanácskozni kezdett.

— A sárga szobát kéne rendbe hozni

mébe színes álmokat, most pedig örök álmot adott.

Napsugaras illatos tavaszon csötét viharfelhő támadt az égen s a felhők közül vijjogva esapott le a halálmadara. Szárnyait félelmesen csattogtatva tör le a magasból és most virágnyláskor szakítja le nemzetünk ékes virágát, és felragadja magával az égbe.

A halál angyala elvezette rémes munkáját és zsákmányával tovatűnt, gyászt, mélységes könnyárt hagyva maga után.

A távoli meszeségből mintha dörgés rázkodtatná meg a földet, s utána a kaszás esontváz gunyos vigyorgása hangzanék.

Csak káprázat az egész! — A föld nem inog meg; a mit a kaszás kacajának véltél a bagoly huhogása volt. Mindössze a szerető hitves és egy ország megtört fuldokló zokogása hangos panaszként vádolja az eget s követeli vissza őt magának.

Néma marad az ég a gyöttrő fájdalom nyomán fakadó panaszra. Ámde lassan leereszkedik a megtisztult egboltozatról poétánk álmainak szelid tündere, s szárnyait lágyan suhogtatva enyhe álmot bocsat a szenvedőkre, kik lázalmukból ébredve meg fogadják, hogy:

Oltárt neki, hogy kiki láthassa, lobogjon láng rajta szüntelen, — szentelt legyen minden pora, míg magyar él e földön!

Budapesten az Erzsébet-körut 44. számú házba mely gyász költözött azóta, hogy Jókaink lelke porhüvelyéből elszállott. Ott fekszik a rózsákkal borított halottas ágyon. Zokogva állják körül ravatalát, a nagy költőnek, kinek boldog és csendes volt kimulása. A nemzet halottjának tekintjük. És úgy is intézkedtek már, hogy nevéhez méltó végtesztességben részesüljön, s a gyász országos legyen.

Kezdve ő felségétől a magyar királytól, nemzetünk legnagyobbjai, vármegyék és városok, és egyesektől is megszámlálhatatlan részvét nyilatkozat érkezik Jókai Mórnéhoz, ki a következő gyászjelentést adta ki.

Herminnéninek. Mit gondol Zsuzsi? Jó lesz az?

— Persze, hogy jó lesz! Elhálhat abban a király is! Majd fölsikáljuk a padlót és ujat huzunk az ágyneműre. Ugy, ugy.

És óh! a főzés! Az ebédek, a vacsorák, a reggeli! Egy olyan finom uri asszony mivel is él? Ki tudná azt megmondani?

— Micsoda?! Hogy én ne tudnék főzni a pesti nagyságának? . . .

— Méltósága, Zsuzsi lelkem, méltósága. — Szólt Bálint, kijavítva, esititgatva a zsémbes öreg cselédet.

— Még ha méltósága is! Eleget főztem én életemben nagyobb uraságoknak is! Zsuzsi végre is mérgesen csapta be maga után az ebédő ajtaját.

— At kéne menni Mari nénihez, ő tudna tanácsot adni mindenben, gondolta Bálint és úgy is lön. Másnap reggel, a nagy családi tanácsba levonta Mari nénit is, meg Ilonkát, a vén gyerek, a kinek szép fekete bajusza volt, egészséges, barna-piros arca és délezeg termete.

III.

— Szörnyűség, Mari, hogy nézhetted, hogy ez a Bálint így elparlagosodjon? Mi-

Jókai Mórné, Nagy Bella a családja nevében is mélységes bánattól elszorult szívvel adja hírül, hogy szeretett férje *Jókai Mór* 1904. május 5-én, este 9 óra 20 perczkor joblétre szenderült. Amennyi áldást hintett halhatatlan lelke, annyi béke őrizze szenderét.

Itt említjük meg, hogy Jókainé buza- virág koszoruján ezen fölírat olvasható: — *Pihenj! Szeretlek! a te Bellád.*

Jókai halálhírére nemcsak Budapesten, de az egész országban kitűzték a gyászlobogókat, nálunk is a városházán iskolákon és társadalmi egyesületeken gyászszászlót lenget a tavaszi szellő. A temetés hétfőn holnap 9-én délután 3 órakor lesz. A temetési szertartást *Antal Gábor* és *Baksay Sándor* ev. ref. püspökök végzik. *Berzeviczy Albert* dr. kultuszminiszter a kormány nevében mond bucsu beszédet, kivüle még *Beöthy Zsolt*, *Somló Sándor* és *Herczeg Ferencz* mondanak emlék beszédeket. A külföld összes lapjai nagy részvétellel írják Jókairól; mert jól tudják, hogy az ő halála az egész világirodalom vesztesége!

H I R E K.

— **Májusi ájtatosság.** Szép és nemes, vallásos és felette ideális az év e legszebb hónapjában az Isten anyja oltárához járulni. A kath. egyház hívei nálunk is a plebánia templomban ez esti órákban tartandó májusi ájtatosságra gyűlnek össze, hogy a bold. szűz; virágokkal ékesített oltaránál annak tiszteletére, fohászatot küldjék az eget urához.

— **Kinevezés.** A m. kir. honvédelmi miniszter *Béres Ferencz* helybeli csendőrőrmestert, május elsejével csendőrijárási őrmesterré nevezte ki. Gratulálunk.

— **Eljegyzés.** *Schnur* Etelkát Szigetvárról eljegyezte *Breuer* Ödön pécsi biztosítótársasági tisztviselő.

— **A megyegyűlésen** f. hó 2-án a törvényhatósági bizottsági tagok bizony csekély számban jelentek meg. A több mint 200 pontból álló tárgysorozatot szokás szerint egy kettőbe ledarálták. A gyűlés érdekesebb része a IV. aljegyzői állás betöltése és egy-két politikai kérdés volt. Ez alkalommal dr. *Kriszt Béla* lapunk főszerkesztője is felszólalt és indítványát zajos éljenzéssel fogadta el a közgyűlés.

— **gróf Hoyos Miksa, az állattenyésztés érdekében.** A Somogyvármegyei gazdasági egyesületnek a hét folyamán tartott közgyűlésén az állattenyésztési egyesület szervezése érdekében emelt szót *Hoyos Miksa* gróf alelnök, ki az állattenyésztés emelésére különösen nagy súlyt fektett és fáradságot nem ismerve, szorgalommal és buzgósággal folyton kutat és tanulmányoz, még pedig meglepő eredménnyel. A jelenlevők általános tetszéssel és nagy lelkesedéssel fogadták a nemes gróf indítványát, kinek a közgazdasági téren való fáradozásaiért, mi is csak elismeréssel adózhatunk.

— **A barcs-kaposvári vasút** még is csak létesül. Az utirány utolsó kijelölését és helyesbítését a vállalkozó cég mérnökei már most megkezdik. A földmunkálatokhoz pedig aratás után fognak hozzá.

— **A proletárok világünnepé.** A proletárok ezrei, a munka emberei bujtak elő a műhelyekből, a gyárakból, a mezőkről, és a föld alatti bányákból, hogy ünnepnek szentelt napjukat Május elsejét, mint a munkásság világünnepét megiljék. A szigetvári szociáldemokraták is e napon d. e. 10 órakor népgyűlést tartottak, délután pedig jelzőtáblákkal tüntető kirándulást rendeztek a patai erdőbe, honnét az esti órákban a legnagyobb rendben tértek vissza. Semmi zavargás sem történt.

— **A katonai utóállítás** a szigetvári járás területére nézve május hó 20-án Kaposvárról a „Szarvas” vendéglőben, a felülvizsgálat pedig ugyancsak e hó 26-án Pécsen a megyeháznál lesz megtartva.

— **A ló-avató bizottság elnöke** 1904-évre a szigetvári járásban lovag turonyi *Biedermann* Ottó mozgói nagybirtokos lett.

— **Uj állami iskola.** Mint értesültünk a vallás és közoktatásügyi miniszter, *Boldogasszonyfa* községben f. év őszén megnyitandó állami iskola létesítését rendelte el.

— **Véresverekedés.** „Másról beszél *Bo-dóné*, ha a bor árát kéri.” Ez a közmondás teljesedett be a héten, hies *Basal* községben. Ugyanis *Kaszás Ferencz* és *János* borért mentek el *Fikter* Ferencz kocsmájába, ki midőn a bort nekik kimérte, bátor-kodott *Kaszás Ferenczet* felhívni, hogy régebbi tartozását fizesse meg. Erre aztán szó szót követett s ebből kifolyólag miután többben is voltak a kocsmában, parázsverekedés lett. A kocsmárost és nejét *Kaszások* vasvillával, botokkal alaposan helybenhagyták. Az esetet feljelentették a bíróságnál.

— **Megzavart idyl.** „Mit tehet a gyöngye nem a szív ellen, Künn a zöldben gyepre ülni kénytelen.” Így is történt szép május elsején sok helyen. De oly szomorúan nem végződött talán egy kirándulás sem mint a *Mózes* Jánosé. Ugyanis e kákiesi *Don Juan*, *B. Sellyén* idogált a nagykocsmában egy szemrevaló menyecskével, kivel mulatozás közben szoros ismeretségbe került. Boszusan és irigykedve nézték ezt a szomszéd asztalnál ülő legények. De *Mózes* ügyet sem vetett rájuk, hanem karonfogva *Emma Rózsiját* kirándultak a zöldbe. Azonban amint ütött a pásztor óra, előrohantak az irigykedők és a turbékoló gerlepart szétbontották. Ez még nem lett volna baj, hanem tetejébe a szegény szerelmes kákiesi atyafit úgy elverték, hogy az még most is önkívületi állapotban fekszik a szigetvári közkorházban.

— **Kóbor cigányok elfogatása.** Egy 32 tagból álló veszedelmes kóbor cigánybandát sikerült a héten *Habócsa* őrsvezető, *Pálffy Károly* és *Gösi István* csendőröknek a megyei határban elfogni. Fáraó kóborló ivadékaikat bekísérték a helybeli főszolgabíróshoz.

csoda élet ez, a mit ő itt folytat?

És a méltóságos asszony szörnyűködve csapta össze finom, fehér kezét, a mikor vacsora után, egy perczre ketten maradtak az ebédlőben. Mert *Mari* néni mindjárt első nap meghívta vacsorára a sógorasszonyt, a veu gyerekekkel együtt.

— Hogy hogyan nézhettem? Hát mit tehettem róla? *Hermin!* Nem gyerek már, tudja mit csinál. Felelt *Mari* néni, vállat vonva, mialatt összeseperte a kenyérmorzsát a hófehér asztalterítőről, gondos öreg kezeivel.

— Épen az, hogy nem gyerek! Nagyon is itt az ideje, hogy megházasodjék! Még hozzá ilyen nagy vagyon mellett s a *Gyuray* névvel!

— Házasítsd meg. Semmi kifogásom ellene.

— No hát, én meg is házasítom! És a méltóságos asszony önérvetesen bölintott fejével. Fekete szemei pedig harcziisan villogtak. Meg én! annyi szent!

Bálint ezalatt *Ilonkával* kint volt a tornácson. Az édes arczu, szép szőke leány, két kezét össze kulcsolva ölében, nézett föl a csillagos égre s ösztönszerűleg megérezte

a férfi tekintetét, a ki mellette állott és némán gyönyörködött [nemes metszésű arcz- élében. Aztán, vágyteljes tekintetével végig simogatta formás kebelét, karsu derekát.

Ilonka érezte a sötétben is, hogy elpirul és kéjesen megborzongott.

— Menjünk be, *Bálint*. Nem illik magára hagyni a vendéget.

— Menjünk be, *Ilonka*.

És a férfi utána ment, mialatt folyvást mohón nézte a karsu leányalak imbolgó körvonalait. Az meg, előtte lépkedve óvatosan emelte fel szürke szoknyáját, hogy a tornác vörösre surolt téglakoczkái meg ne fogják a ruha szélét. Formás bokái kikandikáltak a szoknya alól.

— Istenem, ha megtenném! De vajjon mit mondana hozzá *Mari* néni. Még azt gondolná, hogy a vagyonára vágyom.

És *Bálint* felsóhajtott. Én nem tudom, mit forgathatott fejében, mialatt izmos kezét többször végigsimogatta napbarnított homlokán . . .

— Ejh! bolondság! mormogott később magában s egy óra múlva már nem gondolt semmire . . .

Ilonka keveset aludt azon az éjjelen,

s mikor hajnaltájt mélyen elszunnyadt, azt álmodta, hogy az ő arczképe is ott csünga a vén kastélyban, a füstös családi arczképek között . . .

Azok meg olyan mogorván néztek reá, hogy félni kezdett tőlük. Aztán fölébredt s reggel, takarítás közben, olyan szépen énekelte, hogy *Mari* néni csak a fejét esóváltta és azt kérdezte magában, hogy:

— Mi lelte ezt a leányt?

Ilonka pedig másodszor is megismételte a nóta két utolsó sorát:

Azt álmodtam, hogy a rózsám szeret engem
Jaj! he fájt a szívem, mikor fölébredtem!

IV.

— No hát, én csak annyit mondok, hogy szeptember első napjaiban otthon leszek a a fürdőből és éppen, hogy rendbe hozom a lakást, az udvari szobát pedig berendezem neked és 15-dikére elvárlok.

Ezt a méltóságos néni mondta az öcsésének, a mikor az kikísérte volt a vonat-hoz s ott álltak mindketten a kis falusi állomás földes peronján.

— De kedves *Hermin* néni! nem szeretnék terhére lenni, szólott *Bálint*, mialat ud-

— **Elemi iskolánk államosítása** ügyében a tanfelügyelőtől átirat érkezett, melyben értesíti az előjáróságot, hogy miután a vallás és közoktatási miniszter az iskola államosítását ez év szeptember 1-re kimondta, — tehát sürgősen intézkedjenek az építés dolgában. Mint tudjuk ez ügyben csakhamar közgyűlést hívnak össze.

— **Szemle a csendőrszázadoson.** Paál Lajos m. kir. csendőrszázados f. hó 5-én az őrsőt megvizsgálta és mindent a legnagyobb rendben talált.

— **Szt. Flórián ünnepe.** A rom. kath. egyház szent Flóriánt mint tűz patronust tiszteli. A szigetvári hívek is a tanuló ifjúsággal, ősi szokáshoz híven az idén is körmenetben vonultak a Flórián kápolnához. A körmenetet Herger József plebános vezette. Nagyon csodálkozunk azon, hogy a tűzoltók kik eddig mindig részt vettek a körmenetben az idén nem voltak ott. Pedig talán Flórián volt az első főparancsnok és annyit csak megérdemelne, vagy mi? Hogy a banda nem volt ott azon nem csodálkozunk, mert itt nem népvnapot kell köszönteni és nincs baksis.

— **A szigetvári polgári iskola** a jövő szerdán földrajzi kirándulást rendez Abaligetbe, a csepkőbarlang megtekintésére.

— **Lerugta a tehén szarvát.** Bizonyára azt hiszik önök ugye-bár, hogy a ló rugta le *Tarcsafalvy* Lajos gy.-melléki lakos tehénének a szarvát. Pedig nem! Mert a lefolyt vásárkor *Morgenstern* Mór helybeli lakos mézszáros és helypénzszedő hatalmas rugása következtében törött le a szegény állatszárva, miáltal az állatnak fájdalmat — gazdájának pedig 35 korona kárt okozott. E remek foot-bal játékért és kártérítésért a káros panaszt emelt a főszolgabírósnál.

variasan karját nyújtotta nényének és föl-
alá kezdettek sétálni a sinek mentén.

— **Lári-fári!** Nekem terhemre nem leszel, úgy is ott állnak üresen szegény Boldizsárom szobái. Senki sem használja azokat, mióta meghalt. Ha pedig megunod magadat, vagy valami dolgod akadna, egykét napra mindig visszajöhetsz Gyurára, ámbár télen úgy is pihen a gazdálkodás. Azt akarom, hogy legalább egy szozont a fővárosban tölts. Egész eltemetted magadat ebben a fészekben. Noblesse oblige! A [név] iránt is tartozol kötelességekkel! Csak annyit mondok, hogy apád ebben a korban már rég nős ember volt.

Ez ellen nem volt apellata.

A méltóságos néni a ki, gyöngéit leszámítva, áldott, jó lélek volt — egész elérzékenykedve ölelte öcsését kebelére a bucsuzásnál. Aztán, elegáns, szürke utiruhás alaja kibontakozott az ölelő karok közül s fátyolát lebocsátva, olyan fürgeséggel szállt föl a vonatra, mely dícsőségére vált ötvenöt évének.

A vén gyereg pedig megfordult s kocsijához ment. A parádés kocsis alig birt a ficzánkölő szürkéekkel, mialatt Bálint fölpatant a bakra s kivette a gyeplőt kezéből.

— Gyí te Harcos!

S meg sem álltak a vén kastélyig.

(Folytatása következik.)

— **Somogyi lovak a Japán harcztéren.** A bécsi japán nagykövet kormányától azt a megbízást kapta, hogy Magyarországon a Japán hadsereg számára lovakat vásároltasson. Vármegyénkben is jár most a nagykövet két megbízottja, kik a szállításra alkalmas lovakat magas áron veszik meg.

— **Tanulmányi kirándulás.** A történelem tanításánál a hazafias érzés ápolására és a hazaszeretetre való lelkesítésre az iskolának legeredményesebb methodusa az, amikor egy-egy történelmi nevezetességű hely megtekintésére indul az iskola. A hely megszemlélése az eseményt rögzíti meg, a szívbe nagyobb lökést ad, a kegyelet és lelkesülés magasztos érzelmeivel emeli a lelket. Igazán szívet melegítő látvány volt a kaposvári főgymnasium IV. osztályú tanulóinak az ünnepélye, melyet *Endrei* és *Faragó* tanárok vezetésével a mult kedden a szigetvári Zrinyiemléknél tartottak. *Csángolyi* Sándor tanuló tartalmaz, lelkesítő beszédje és *Paraghy* József sikerült szavai után 2 koszorút helyeztek el a bronzoroszlánra. Megtekintették a várat, hol *Mandeville* urad. ispán szép történelmi készültséggel ismertette a Zrinyivár és kirohanás helyét. Felkeresték a kath. templom Zrinyi-freskóját is. Pihenőre pedig a polgári iskola tornatermébe mentek majd délután fél 3 órakor egy kellemes nap szép emlékével indultak Kaposvárra.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a gyászjelentést, hogy *Wessely* Károlyka, *Wessely* Antal pécsi nyomdatulajdonos és neje szül. *Bretter* Józsnak 2 éves kis fiacskája f. hó 5-én elhunyt. Béke poraira!

— **A közbiztonság megyénkben.** A lefolyt évnegyedben. Hatóság elleni erőszak esete előfordult és kiderített 4, pénzhamisítás 1, szemérem elleni büntett és vétség 8, ember élete elleni büntett és vétség előfordult 14, kiderített 13, testi sértés 80, lopás előfordult 186, kiderített 145, rablás és zsarolás 1, orgazdaság és bünpártolás 21, család előfordult 50, s kiderített 9, végül, gyújtogatás előfordult 50, s kiderített 33 esetben.

— **A Kaposvári színi évad.** Mint lapunknak írják *Nádasy* József a pécsi nemzeti színház igazgatója társulatával a kaposvári színikörben. *Beyerlein* katonai drámájával a „Takaróóval“ f. hó 5-én (40 bérletre terjedő) előadásainak sorozatát megkezdte.

— **A képviselő választók névjegyzéke közszemlén.** A szigetvári választó kerülethez tartozó községek választóinak névjegyzéke a központi választmány kiküldöttje által 1905-ik évre kiigazítottán, — minden egyes község választóinak betűrendben összeállított ideiglenes névjegyzéke két példányban elkészített. Az összes választók névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt a központi választmány székhelyén Kaposváron az alispáni hivatalban — a kerületbeli város, nagyközségek és községek saját választóinak ideigl. névjegyzékével pedig a kihagyottak névjegyzékével együtt az illető jegyzőségek székhelyén u. m. *Apátiban, Darányban, Dombón, Drávafokon, Drávaszentmártonban, Lakácsán, Görögálon, Gyöngygyösmelléken, Mozságon, Nagydobszán, Kálmánásán, Baroson, Szigetváron, Szulokban és Teklafaluban,* a jegyzőség hivatalos helyiségében f. évi május hó 5-ik napjától kezdve május hó 25-ig bezárólag naponként reggeli 8 órától déli 12

óráig, délutáni 2 órától esti 6 óráig közszemlénre kitétetni rendeltettek — mely névjegyzékeket ott mindenki megtekintheti és d. u. 2—6 óráig le is másolhatja, azok ellen az 1899. évi XV. t.-cz 151. §-a értelmében május 15-ik napjáig felszólalhat, — ezen felszólalásokra pedig május 16-tól ugyan e hó 25-ig mindenki, ki az utóbb hivatkozott § szerint jogosítva van, írásban észrevételeket nyújthat be.

— **Sulyos testisérülésekkel** hozták be e hó elsején a helybeli közkorházba *Kovács* Pál n. peterdi és *Bank* Lajos dinyeberki polgárokat. A sérülések oka még eddig nem volt kipuhatolható.

— **Mennyi halat fognak a Balatonban.** A mult évben kifogtak a Balatonból: 2480 mm. gardát, 5727 mm. keszeget, 131 mm. ön- és menyhalat. 315. mm. csukát és compót, 96 mm. pontyot, 61 mm. harsát. 621 mm. süllőt és 156 mm. fogast; összesen 9597 métermázs-a halat.

— **Érdekes váiópör.** Tizenhat éves házasság után ritkaság a válás, hamár nagy ügyerek is van a házban. Azonban, ha a családfe nem tud keresni és a nyomor állandó vendég, akkor a szegénység egyik erős mozgató ereje a házasság felbontásának. Mint esetünk mutatja, sokszor a 16 éven át megelégedetlen folytatott élet sem elegendő ahhoz, hogy a házastársak együtt szenvedjék át a szegénység keserves küzdelmeit. A különben is kikapós menyecske és a lesújtott férj hónapok mulva a tárgyalási teremben találkozni először. A bíró hiába igyekszik ékesszólásával a felekre békítőleg hatni, az asszony makacsul ragaszkodik a végleges váláshoz. Egyszerre izgatottan behatol valahogyan a tárgyalószobába a házaspár 13 éves fia és csak ennyit szól: „Papa, mama, béküljétek ki, mert a jó Isten meghozta szerencsénket!“ és a felindulás hatása alatt eszméletlenül a földre bukik. A bíró felhasználva a kínos helyzetet, nyomós érvekkel hatott a makacs anyára, ki midőn hallotta, hogy fia újból visszanyerte beszélőképességét, gyermekéhez rohan, sirva fakad és kijelenti, hogy nem kéri a válást. A fiú göresösen a markába szorított egy papírdarabot, egy sorsjegyet, mely egy nagy nyereményt nyert ugyanaznap *Török* A. és *Társ* bankházában, Budapestben, *Teréz-körút* 36. szám alatt. És e bankház szerencséje így segítette az engesztelhetetlennek tartott gyűlölség felett az anyai szeretetet győzedelmeskedni.

KÖZGAZDASÁG.

□ Cserebogarak irtása.

A földművelésügyi miniszter tekintettel arra a nagymérvű kárra, melyet részint a cserebogár-pajor, részint maga a cserebogár okozni szokott, a cserebogaraknak, különösen a rajzási években való rendszeres irtása iránt a törvényhatóságokhoz újból körrendeletet bocsátott ki, melyben ezeket a mezőrendőrségről szóló 1904. évi XII. t.-cz. idevonatkozó rendelkezéseinek pontos végrehajtására utasítja. A cserebogár, melynek lárváját, a magyar nép pajor, csimasz vagy pata néven ismeri, országos csapás számba megy s mint-hogy kifejlődéséhez hazánkban a felvidéket kivéve, három év szükséges, azért a cserebogár nálunk csak minden harmadik évben szokott nagy tömegben megjelenni. A legközelebbi cserebogaras év 1905-ben egyes vidékeken pedig már a folyó évben lesz, tehát a védekezésnek is csak úgy várható a sikere, ha e védekezést nemcsak a rajzási évben, de már azt megelőzőleg is kellő eréllyel folytatjuk. Az irtás legegyszerűbb módja a cserebogarak összeszedése és elpusztítása. A szedést a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy a peték lerakása előtt elpusztíthatók legyenek. A cserebogarak reggelenként, borus időben pedig nappal is, összegémberegyve vagy halált színlelve ülnek a fá-

kon s akkor könnyen lerázhatók. Szedésnél nagy gondot kell fordítani a magánosan vagy az ültetvények szőlén álló fákra, melyeket a cserebogár különös előszeretettel keres fel. A szedő munkásokat lehet a bogarak mennyiségéhez (1 kg. körülbelül 1060 darab cserebogár) képest fizetni és így a szedők jobban igyekeznek, de a fakimélés szempontjából ezélszerűbb kellő felügyelet mellett napszamosokat alkalmazni, és akkor a méregetéssel járó időt is megtakarítjuk. Az összegyűjtött bogarakat kemény talajon agyon lehet tiporni és összegyömöszölni; a kádba szedet bogarak pedig leforrázhatók és gödörbe öntve betemethetők. A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarak mesterséges trágyakészítésre használhatók olyképpen, hogy a bogarak rothadó tetemhulladékából annyi föld, oltatlan mész és turfa-hulladék keverendő hogy azt az átható kellemetlen szagtól megfosszák. Fontos védekezési mód az is, ha a cserebogarak lárváját, tehát a földben élő pajorokat irtjuk. Erre legalkalmasabb idő a fölforgatás, kapálás és szántás. Ilyenkor a felszínre jutó pajorokat agyon kell ütni, esetleg az eke után járó olcsó napszamosal felszedetni. Ahol kevés a pajor, ott 10—20 darabjéért 2, 4, 6 fillért, ahol több, ott 100—200-éért 10—12 fillért, sőt többet is fizethetünk. A pajorok szintén értékesíthetők. Kisebb mennyiséget a baromfiival etethetünk meg, nagyobbakat pedig trágyakészítésre használhatunk.

Szerkesztői üzenetek.

G. J. Szt. László. Privát levelet irunk. Üdv. Sió. A vasuti sztrájk már rég megszűnt. Most már küldhetnéd az ígérteteket. Üdvözöllek. Többeknek: A jövő számban válaszolunk.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint Árak a legujabb jelzés szerint 50 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1904. május 6-án.			
Buza	uj	K.	7 40 7 50
Rozs	„	„	5 40 5 60
Árpa	„	„	5 — 5 50
Zab	„	„	4 80 5 —
Tengeri	„	„	5 20 5 80
Bükköny	„	„	5 — 6 —
Bab	„	„	7 50 — —

Kiadja a szerkesztőség.

5 koronáért

küldünk 4 1/2 kiló (50 db.) kevéssé megsérült finom enyhe

pipere szappant

rózsa, liliomtej, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi:

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

Ingyen és bérmentve kap mindenki egy kezelési könyvecskét, melyből bárki képes

legfinomabb Liköröket és Rumot

hideg uton minden készülék nélkül még a legkisebb mennyiségben is országszerte ismert arómáimmal előállítani.

Watterich A. Budapest

VII. Dohány-utca 5 sz. alatt.

Uj ruhafestő és vegyi tisztító intézet Pécssett.

Van szerencsém Szigetvár város és vidéke negyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy

Pécssett, Majláth-tér 6. sz. a.

(a volt Hochrein-féle házban) a mai kor követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

mü-ruhafestő és vegyi tisztító intézetet

nyitottam-

Külföldön a legnagyobb ilyenmü intézetekben több éven át szerzett tapasztalataim által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legkényesebb igényeknek is meg tudok felelni és kérem a nagyérdemű közönséget, vállalatomat nagybecsű bizalmával kitüntetni kegyeskedjék.

Mindenmü- selyem és gyapjukelmék, férfi- és női ruhák, katona egyenruhák és papri reverendák festetnek és tisztítottak. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesítek.

Nagybecsű pártfogását kérve

kiváló tisztelettel

Weisz Ignác

Pécs, Majláth-tér 6.

Hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel értesitem Szigetvár város és vidéke n. é. hölgy közönségét, hogy a Pécssett tartandó löverseny alkalmára raktárra hoztam a legujabb divatu nyári, női és gyermek kalapokat, melynek megtekintésére a n. é. hölgyközönséget tisztelettel meghívom.

Janoschek Anna

divatárúsnő

PÉCS Király-utca 21.

Dr. TOLNAI

vizgyógyintézete

Pécssett, sétatér.

Felvétetnek benlakók és bejárók

Physikai és diaetetikai gyógmódok.

Vizgyógykezelés, massage orvosi massage (has és gyomor) villanyozás, fürdők, villanyos fényfürdő, gőzszekrény, belélegzési kurák.

Moor, kén, fenyő, szénsavas és tengeri sósfürdők.

Javalatok: Idegbajok, álmatlanság fejfájás, emésztetlenség, belek renyhése, gyengeségi állapotok, idült rheuma, köszvény ischias, elhízás, sziv. vese és májbetegségek.

Gondos orvosi felügyelet, mérsékelt árak, modern berendezés.

Kitünő gyógyeredmények.

Alkalmi vétel!

Legujabb mintázatu
finom foulard selymek
I k. 50 f. mtrje.

Grenadin, batiszt
és
zefir ujdonságok!

Kalotaszegi vásznak

28 fill.-től feljebb!

Deutsch Dávid fia

divatáruházában

Szigetvárrott.

(Takarékpénztár épületben).

Dupla villanydelejes
kereszt vagy csillag.

D. R. G. M. 88503. sz.

Gyógyit és feljüdit jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés álmatlanság, tüizugás-nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88.503. sz. készülékem által legfeljebb 44 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmisenem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérlni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona.
idült betegneknél alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségekneél alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel-és külföld részére.

Scheffer D. Sándor

BUDAPEST VIII., Bezerédi-utca 3. sz.

Egy teljesen jó karban levő

8-as gőzcséplőgép

10 névleges lóerejű

lokomobillal

és egy

elevatorral

jutányos árért eladó:

DEUTSCH ADÁMNÁL

PÉCSETT.

**EGY AMERIKAI GYORSFÖZŐ
ÉS
EGY HÁZTARTÁSI MÉRLEG INGYEN.**

Mesés olcsó árak mellett
küldöm szét tulhalmozott
raktáramból világhírű s ki-
válóságukért általánosan
kedvelt

mexikói ezüst-áruimat
(és pedig)

- 6 darab mexikói ezüst asz-
tali kés,
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávékanalat,
- 6 " " " kiváló desszertkést,
- 6 " " " desszertvillát,

- 1 darab mexikói ezüst levesmerítő-kanál,
- 1 " " " tejmerítő,
- 2 " " elegáns szalon asztali gyertyatartót,

46 drb. összesen 6 forint 50 krajcár

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen
egy szavatosság mellett pontosan működő 12 és
fél kiló hordképességű háztartási mérleget kap tel-
jesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen
fehér fém (belül is) melynek tartósságáért 25 évi
jótállást vállalok. Szétküldés, a pénz előleges meg-
küldése esetén vagy utánvétellel történik az euró-
pai raktárból:

SCHEFFER D. SÁNDOR Budapest.
VIII. Bezerédy-utca 3. sz.

Neumann Lipót

legnagyobb czipó raktár
SZIGETVÁRON

Biedermann Rezső-u. Ferenczrendiek házában.

Tisztelettel értesitem a nagy ér-
demű közönséget miszerint a tavaszi
idényre a legújabb és legdivatosabb férfi
női és gyermek czipőket mindig állan-
dóan raktáron tartok. — **A tavaszi
szezónra**, ujabban mindenféle különle-
gességek a legnagyobb választékban
vannak berendezve: **Reform, boxcalf
chevro, gazdasági és sportczipők.**
Mérték után a leggyorsabb és
legpontosabb kiszolgálás.

Mérsékelt árak.

Olcsó forrás!

Kárpitos- és asztalos-butor,
jutányos ár, szolid kiszolgálás.
Javításokat háznál is eszközölök.

SCHWIMMER VILMOS,

kárpitos — díszítő

PÉCSE T.

Haltér, Engel-féle fürdővel szemben
Vidéki megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek.

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlanul

kedvez főáruidánknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió ko-
rona nyereménynél többet fizetünk nagyrebecsült vevőinknek;
csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000	koronás főnyereményt a 74366 sz-sorsjegyre	a 80.000	koronás főnyereményt a 83081 sz-sorsjegyre
a 100.000	" " az 52528 " "	a 70.000	" " a 81161 " "
a 100.000	" " a 94780 " "	a 70.000	" " az 5498 " "
a 90.000	" " a 109780 " "	a 60.000	" " az 51613 " "
a 90.000	" " a 83610 " "	a 60.000	" " a 76347 " "
a 90.000	" " a 92787 " "	a 50.000	" " a 4036 " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk emellett, hogy a világ legesélydusabb osztály-sorsjátékában vegyen részt.
— A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztály-sorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény
jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben
1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000.
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona összesen.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.

1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1 " " " 6.— " " 12.

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése el-
lenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

1. évi Május hó 17-éig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a húzás már május hó 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁRSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete

Főáruidánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. fiók: Váci-körut 4/a

fiók: Múzeum-körut 11/a III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőivel levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab osztálysorsjáték eredeti sors-
jegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételre kérem
postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző törlendő.
mellékelem bankjegyekben (béljegyekben)

Pontos cím: